

El mínim esforç

La nova llei de residus s'obre camí amb una repercussió mediàtica inversament proporcional a l'interés públic que hauria de despertar

18/07/2011

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

La setmana passada em trobava en un restaurant de la Catalunya Central i, un cop feta la comanda, vaig anar al servei a rentar-me les mans. Quina sorpresa en arribar-hi! Tot i la categoria de l'establiment, el lavabo presentava un aspecte força desendreçat. Una gran muntanya de paper blanc arrugat i humit cobria una paperera

d'aquelles conegudes popularment com a *pongo*, que solen tenir una tapa oscil·lant que s'obre simplement amb la pressió d'introduir-hi qualsevol cosa. El volum de paper que hi havia damunt de la paperera gairebé doblava la mida de l'objecte. La meva primera impressió va constar de dos pensaments. Primer, que la higiene no comporta civisme i, segon, que com era possible que un restaurant com aquell hagués deixat sobreixir una paperera d'aquella manera i no l'hagués buidat abans.

El segon pensament era erroni. En realitat la paperera estava completament buida. Sembla que la primera persona que es va rentar les mans, qui sap quantes hores abans, no havia fet la pressió suficient per introduir el paper mullat a l'interior i va quedar al damunt de la tapa; el segon usuari, veient el paper allà va deixar el seu també a sobre, i així repetidament fins que es va acabar generant una pila enorme. Per sort, tot plegat tenia fàcil solució: vaig empènyer tot aquell paper cap a l'interior, compactant-lo, i a la paperera encara hi sobrava espai. ¿És possible que de les més de 20 persones que havien fet servir aquell lavabo anteriorment ningú s'hagués adonat del què passava? O potser aquesta no és la pregunta correcta i, en realitat, molts se'n van adonar i van preferir fer allò que els va semblar més fàcil. La conclusió és terrible en ambdós casos i confirma que hi ha moltes persones que es mouen pel mínim esforç en tot allò que fa referència als residus.

(F)

Quan el residu té algun valor econòmic, traduït en un preu, un fet fonamental trenca aquest esquema d'apatia. Els efectes de la motivació econòmica per damunt de l'ecològica, per dir-ho en termes convencionals, són superiors en la major part de la població. A Alemanya ho van entendre fa anys quan el 2003 van implementar el Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn per Envasos (SDDR). Les persones guarden els envasos, principalment d'aigua i refrescos, i els porten a unes màquines dissenyades especialment per al retorn i, per cada envàs d'un ús que porten, obtenen 25 cèntims d'euro. Aquests diners han estat abonats prèviament, amb la compra de l'envàs en qüestió. Noruega, Dinamarca, Suècia, Països Baixos, Finlàndia i més de 30 països i regions utilitzen aquest sistema. La taxa de recuperació d'envasos a Alemanya se situa prop del 100%, una xifra inimaginable amb el contenidor groc.

La implantació del sistema no va ser automàtica i perfecta des del principi. De fet, al llarg d'aquest temps hi ha hagut de tot, des de protestes dels petits comerciants per les inversions que havien de fer per adquirir les màquines, fins a canvis en les especificacions de quins tipus d'envasos s'havien de tornar i com, però en la major part de països els gestors han perseverat i han tirat endavant una fórmula

els resultats de la qual parlen per si sols. Un dels elements clau de l'SDDR és l'equitat: el consumidor que col·labora i retorna l'envàs pot recuperar els diners del dipòsit pagat durant l'adquisició del producte. I els qui no col·laboren, doncs perden diners.

(F)

La nova Llei de Residus espanyola incorpora el SDDR en convivència amb l'actual sistema de gestió i en cap cas amb caràcter substitutori. La seva aplicació, segons una esmena pactada per tots els grups parlamentaris, dependrà dels "informes de viabilitat tècnica, ambiental i econòmica" que es presentin a estudi d'una comissió *ad hoc*. És una incògnita si els dos sistemes podran desenvolupar-se normalment o es faran nosa l'ún a l'altre. El que sí és cert és que seria ingenu esperar ajustaments automàtics i caldrà tota una tasca d'anàlisi, d'informació i d'organització per fer encaixar els dos mètodes. Cal recordar que a tot l'estat hi ha més de 330.000 contenidors grocs i 95 plantes de triatge. Aquesta fase d'implantació és tant o més important que la de confecció i aprovació de la llei ja que, si no es fa de manera adequada, minvarà la confiança d'una ciutadania que ha d'esdevenir l'autèntica protagonista en el nou escenari.

(F)

Les perspectives pel que fa a l'impacte econòmic són força contrastades segons els agents. Fa pocs dies [un estudi](http://www.ccoo.es) (<http://www.ccoo.es>) elaborat per l'Institut Sindical de Trabajo, Ambiente y Salud de CCOO estimava que en una primera etapa el SDDR podria generar fins a 14.000 llocs de treball. Però per altra banda, la patronal del sector d'alimentació i begudes (FIAB) [Ecovidrio](http://www.ecovidrio.es/html/) (<http://www.ecovidrio.es/html/>) i [Ecoembes](http://www.ecoembes.com/en/Pages/portada.aspx) (<http://www.ecoembes.com/en/Pages/portada.aspx>), i la [Confederación Española de Comercio](http://www.confespacomercio.com/) (<http://www.confespacomercio.com/>) han advertit que el sistema d' SDDR tindrà greus efectes sobre consumidors, comerços i indústries. Resulta sorprenent que amb una llei tan transcendent, que conté aspectes que apel·len directament a cadascú de nosaltres, i amb unes opinions tan enfrontades, no haguem vist més debat mediàtic a l'entorn d'aquesta qüestió. Potser els programadors també han optat pel mínim esforç.

Periodista **Etiquetes:** [Espanya](/etiquetes/espanya) (/etiquetes/espanya)

[Residus](/etiquetes/residus) (/etiquetes/residus)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/el-minim-esforc>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/el-minim-esforc>)

Relacionats

Notícia

Arriba la quarta edició de la campanya "La Bossa o la vida" a Santa Coloma de Gramenet (/noticia/arriba-la-quarta-edicio-de-la-campanya-la-bossa-o-la-vida-a-santa-coloma-de-gramenet)

(/noticia/arriba-la-quarta-edicio-de-la-campanya-la-bossa-o-la-vida-a-santa-coloma-de-gramenet)

Els dies 3 i 6 de febrer els Mercats Municipals del Sagarra i Singuerlín a Santa Coloma de Gramenet estan acollint, respectivament, la quarta edició de la campanya "La bossa o la vida", en horari de 8:30 a 13:30 h. El propòsit final és la sensibilització tant a comerciants com a ciutadania del consum excessiu de bosses de plàstic i les nefastes conseqüències pel Medi Ambient.

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>

<http://www.twitter.com/xarxasost>

<http://youtube.com/xarxasost>

[\(rss.xml\)](#)